

BADELUNDA KYRKA

Badelunda kyrka 1:1, Badelunda församling, Västerås kommun, Västmanlands län

Digitalfotografier Svensk Klimatstyrning AB

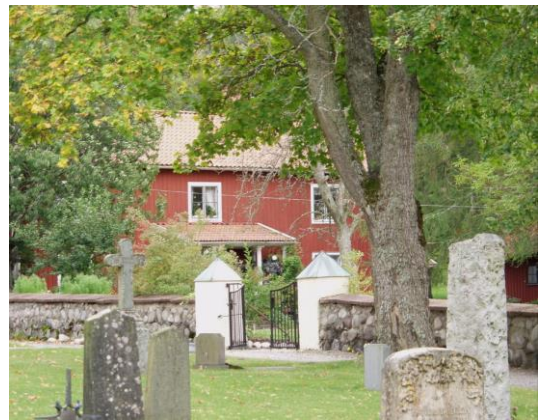
BESKRIVNING

Kyrkomiljön

Badelunda socken omfattar dels landsbygden nordost om Västerås, dels stadens östra ytterstadsdelar, samt Björnön i söder. Socknen är fornlämningsrik, med bland annat de kända järnåldersgravfälten vid Anundshög, ett 50-tal påträffade redskap från stenåldern och Västmanlands hittills enda dokumenterade stenkammargrav. Kyrkplatsen har varit bebyggd sedan järnåldern.

Den historiska bebyggelsen har varit samlad i byar, som funnits i stort antal men splittrats och reducerats genom 1800-talets skiftesreformer. Flera av socknens större gods gick förlorade under 1900-talet då staden behövde mer mark för att expandera.

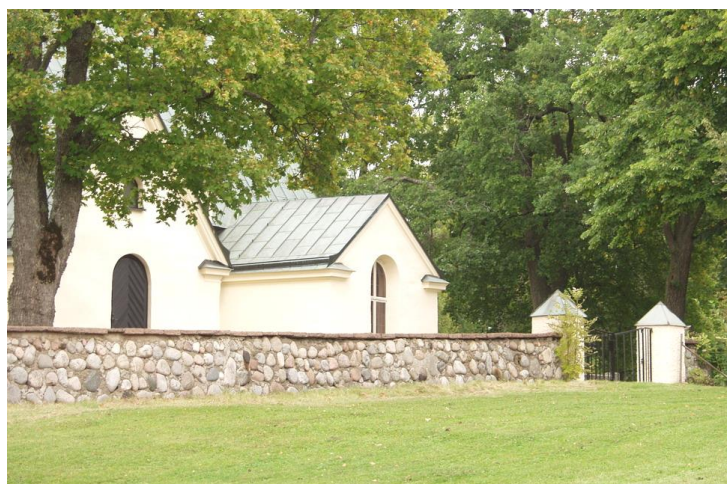
Landsbygden runt sockenkyrkan domineras av den nord - sydgående Badelundaåsen, som alltsedan förhistorisk tid tjänat som kommunikationsled och erbjudit bra mark för tidig bosättning. Fornlämningsförekomsten, odlingslandskapet och äldre vägsystem är främsta motiv till att området klassats som riksintresse för kulturmiljövården. Av den historiska kyrkbyns bebyggelse återstår den f d prästgården direkt söder om kyrkan, f d skolhus på andra sidan om förbipasserande väg, samt en likvagnsbod som omvandlats till maskin- och redskapsförråd. Fram till 1972 fanns även en långa kyrkstallar.

Den tidigare prästgården ligger i nära anslutning på kyrkogårdens södra sida. Digitalfoto Rolf Hammarskiöld

Kyrkoanläggningen

Kyrkogården är utsträckt i öst-västlig riktning på en plåtå, på en avsats av Badelundaåsen. Den omgärdas av en 1950-talsmur, bestående av specialsorterade runda stenar lagda i bruk, samt krön av Ölandskalksten. På norrsidan finns ett längre avsnitt svart gjutjärnstaket från 1890-talet. Öppningarna i väster, söder och norr består av putsade grindstolpar med toppiga, kopparklädda tak och svarta järngrindar.

Södra kyrkogårdsmuren med grind - Digitalfoto Rolf Hammarskiöld

Breda grusade gångar har anlagts utmed kyrkogårdsmurens insida och mellan kvarteren.

Gravvårdsområdet är till största delen gräsbevuxet. På östra sidan utbreder sig fyra tydligt åtskilda kvarter.

Kyrkogårdens östra sida –
Digitalfoto Rolf Hammarskiöld

Badelunda kyrka består av långhus med sakristia utbyggd mot norr, ett lägre, smalare kor i öster, gravkor och vapenhus mot söder. I långhusets östra, medeltida del är ytterväggarna murade av natursten, liksom i sakristian, vapenhuset och korets nedre del, medan långhusets västra del, korets övre del och gravkoret är tegelmurat. Fasaderna är slätputsade, sockeln avfärgad grå och väggarna i lätt gråaktig gul nyans, på västra gaveln artikulerade blinderingar. På långsidorna förekommer synliga dragjärn av 1700-talstyp. Yttertaken sluttar brant och är belagda med koppar som ärgat. De rundbågiga fönsteröppningarna har gråmålade snickerier från 1959 och blyinfattat nyantikglas, fränsett korgavelns fönster som har glasmålning.

Gravkorets norra sida, korets östra gavel och sakristia; i bakgrunden ses klockstapelns som är klädd med spjälkade spån. Bortom denna skymtar det f d skolhuset.
Digitalfoto Rolf Hammarskiöld

I västra gaveln sitter ett äldre, runt järnfönster. Portaler finns i västra långhusgaveln och vapenhuset, den förra med en plåtklädd pardörr, den senare med en svartmålad dörr från 1996.

Tätt inpå kyrkans västra gavel står en kraftig, spånklädd klockstapel med kopparspira. Den fick sin nuvarande utformning efter större reparationer under andra hälften av 1700-talet.

Klockstapeln och kyrkans västra gavel som är rikt artikulerad med blinderingar, visserligen av medeltida karaktär men gjorda 1658-59. Nuvarande port blev insatt 1892, då portalen förstörades.
Digitalfoto Rolf Hammarskiöld

Kyrkorummet är enskeppigt och indelat i tre travéer av högst olika ålder men likartat utförda. Golven består av polerad kalksten i gångar och kor, fernissade furubräder i bänkkvarteren. Valv och väggar är slätputsade, tämligen jämna och strukna med kalkfärg som brutits med guldockor och obränd umbra. På långhusets norra sida, framför triumfbågen, finns predikstolen från 1654-55 vars ursprungliga färgsättning är rekonstruerad. I triumfbågen hänger ett stort träkrucifix från 1300-talet. Koret har ett tegelmurat altare och altarskrank i trä, båda tillverkade 1959 med tidstypisk utformning. Detsamma kan sägas om korfönstret med färgat, hugget glas, färdigställt av Jan Brazda. Altaret flankeras av två skulpturer från 1702, vilka ingått i en större uppsats.

Det tidigare gravkoret fungerar sedan 1960 som sidokapell med lösa stolar. Det är täckt med ett putsat trätunnvalv och på väggarna hänger epitafier.

Predikstolen återfick ljudtak 1959. Bänkinredningen ommålades 2003 - Digitalfoto Svensk Klimatstyrning AB

Jämfört med kyrkorummet äger vapenhuset en mer historisk atmosfär. Dess valv är dekorerat med målningar från 1540-talet, tillskrivna Urian Olofsson från Östervåla. Valvribbornas blomslingor och schabloner är förmodligen äldre. Att döma av målningarnas motiv har ett andaktsaltare funnits på vapenhusets östra vägg.

Orgelläktaren fick sitt nuvarande utseende vid utvidgning 1959 och orgeln tillkom 1978, tillverkad av orgelbyggare Olof Hammarberg. Stjärnvalvet ovanför slogs 1658, likartat utformat som 1400-talsvalvet öster därom.

Digitalfoto Svensk Klimatstyrning AB

Kort historik

Kyrkplatsen ligger inom ett område som troligen varit kontinuerligt bebyggt från järnåldern fram till våra dagar. Den ursprungliga kyrkan, troligen uppförd under senare hälften av 1200-talet, antas ha varit annexkyrka till Furby.¹ Till omfånget motsvarade den östra delen av dagens långhus, då antagligen med ett tunnvalv i trä, samt koret som var lägre än idag. Från början fanns bara två fönster.

Sakristian tillbyggdes troligen på 1300-talet och i början av 1400-talet tillkom på långhusets södra sida ett vapenhus. Under senare delen av 1400-talet ersattes kyrkorummets innertak i trä med det alltså befintliga stjärnvalvet, murat i tegel.² Om kyrkorummet haft målningar med bibliska motiv är inte känt, men på 1540-talet fick vapenhuset målningar av Urian Olofsson från Östervåla.

År 1648 blev Horn - Wittenbergs gravkor tillbyggt på korets södra sida. Från början var det högre än koret och krönt med en stor takryttare. Förnyelsen fortsatte 1653-54 med att sakristian reparerades och alltså befintlig predikstol tillkom. Hela kyrkan blev 1658-59 förlängd genom utbyggnad 10 meter mot väster. Över den tillkommande travén slogs ett stjärnvalv liknande det befintliga och långhusets nya västgavel pryddes med blinderingar.

År 1754 upptogs ytterligare två fönster och befintliga två förstörades. År 1702 anskaffades träskulpturer, vilka 1770 kom att ingå i en större altaruppsats av hovmålare Lars Bolander. Vid stor reparation 1775 kapades gravkorets takryttare för att ersättas med dagens sadeltak.

¹ Sedan Furby kyrka övergavs, tidigast omkring 1470, uppdelades socknen på Badelunda, Björksta och Tortuna.

² Bakom långhusets nordöstra valvpelare målades ett invigningskors. Om kyrkorummet i övrigt blev bemålat finns inte belagt.

Före 1892 bestod kyrkans golv av tegel och stora gravhällar. Bänkinredningen var sluten, antagligen insatt på 1700-talet. Valv och väggar hade ojämna putsytor än idag.
Digital kopia av äldre foto i kyrkans sakristia

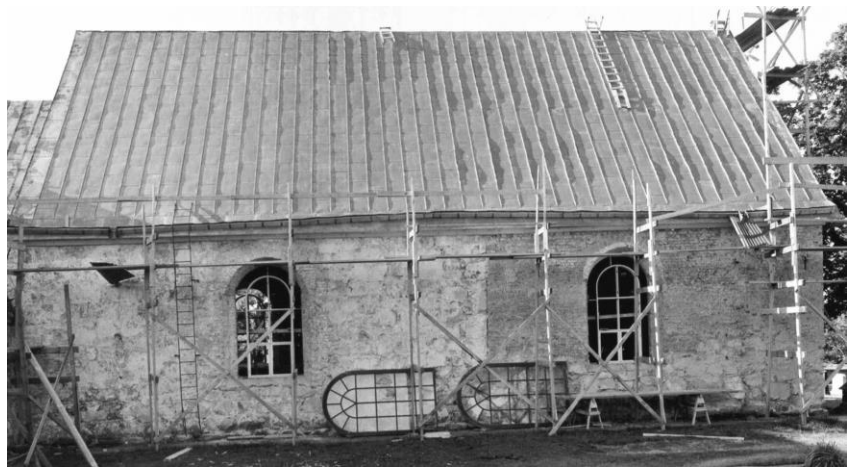
Vid stor ombyggnad 1892, efter arkitekt C G Ekholms handlingar, utbyggdes kyrkan till nuvarande volym genom att korets valv och yttertak höjdes. Fönsteröppningarna förstörades och fick bågar av svartmålat järn med färgade rutor. Yttertaket späntäckning ersattes med korrugerad plåt. Vid samtidig inre omgestaltning borttogs tegelgolv och gravhällar och istället lades svart-vitt klinkergolv. Öppen bänkinredning byggdes och fick ådring som imiterade ek - närmast ett standardutförande vid denna tid. Tidigare vitlimmade valv och väggar fick en livligare färgsättning där bland annat rosa ingick.

Vid 1892 års renovering släthöggs och vattrevs valvens och väggarnas putsytor. Valvkapporna avfärgades ljusrosa, ribborna antagligen i mörkare röd nyans. Triumfbågen hade höjts, liksom valvet över bakomvarande kor, vilket framgår vid jämförelse med föregående bild. Nummertavla och öppen bänkinredning utformades i nygotisk stil.
Digital kopia av äldre foto i kyrkans sakristia

Gravkoret berördes inte av 1892 års arbeten och förföll tills en genomgripande upprustning skedde 1956. Genom att sänka källargolvet under koret kunde samtliga kistor flyttas ned dit.

Tre år senare -1959- omgestaltades kyrkan både in- och utvändigt efter handlingar upprättade av arkitekterna Ärland Norén och Per Bohlin. Fasadputsen nedknackades så att de yttre murverken för en tid var helt blottlagda och kunde dokumenteras. Nyputsning skedde med cementstarkt bruk, med en hållfasthet motsvarande betong. Till en början var tanken att avfärgning skulle ske i en rosaröd nyans, som identifierats vid föregående putsknackning, men efter lokala protester valdes istället en gråvit KC-färg. Fönsteröppningarna krymptes och fick gråmålade snickerier med blyinfattade rutor av nyantikglas.

Norrsidans blottlagda murverk år 1959; Till vänster ses medeltida gråstensmur och till höger murverk från 1658-59 av övervägande tegel. De uppställda fönstren i förgrunden var från 1892 och skulle bytas ut - Digital kopia av äldre foto i Västerås kyrkliga samfällighets arkiv

De inre arbetena 1959-60 gick i hög grad ut på att avlägsna 1892 års färgrika ”nattdräkt”. Valvens och väggarnas varierade färg doldes med flera strykningar kalkfärg i enhetlig, dämpad vit nyans. Klinkergolven i gångar och kor ersattes med polerad, grå kalksten på betongjuten bottenplatta. Den ådrade, öppna bänkinredningen togs bort och i dess ställe byggdes en sluten, vars gavlar efterliknande dem som funnits före 1892. De nya bänkarna strålaserades i gröna och ockragula nyanser. Kyrkkaminerna ersattes med direktverkande elvärme. Året därpå iordningställdes ett sidokapell där det tidigare varit gravkor.

Vid yttre renovering 1998 avfärgades fasaderna med KC-färg i en gulaktigare nyans än förut och fönstersnickerierna målades mer distinkt grå. Samtidigt försågs kyrkorummet med nya radiatorer och intermitterent uppvärmning infördes. År 2003 genomfördes inre renovering, då valv och väggar rengjordes, retuscherades och fixerades med kalkvatten. Bänkinredningen ommålades med linoljefärg i samma nyans som förut.

Laverade putsytor i kyrkorummet 2003 – Digitalfoto Svensk Klimatstyrning AB

Kulturhistorisk karakteristik och bedömning

Badelunda kyrka har i östra delen murverk från 1200-talets senare hälft. År 1648 tillbyggdes Horn - Wittenbergs gravkor mot söder och 1658-59 förlängdes långhuset mot väster. Noterbart är att den senare utbyggnaden troget underordnades det befintliga, medeltida byggnadssättet. Detsamma gäller 1892 års förhöjda valv över koret.

Däremot var den färg- och formmässiga gestaltning som skedde 1892 mindre historiskt orienterad, vilket även kan sägas om 1959 års insats. Vid båda tillfällena togs radikala grepp, med följden att många tidigare årsringar uttraderades. Med sitt nuvarande utseende förmedlar kyrkan förhållandevis lite av sin långa byggnadshistoria.

Att särskilt tänka på i förvaltning och användning av kyrkan och kyrkomiljön:

- Kyrkan ingår i en miljö som varit kontinuerligt bebyggd sedan järnåldern.
- Västra gavelns avancerade blindingar från 1658 skänker särprägel åt kyrkans exteriör.
- Kyrkans medeltida murverk utgör i sig ett omistligt historiskt värde.
- Västra travéns 1600-talsvalv är ovanligt då det så troget härmar östra travéns medeltida valv.
- I gravkorets källare förvaras kistor från 1600- och 1700-talen.
- Vid senaste inre renoveringen 2003 blev valv och väggar rengjorda och sedan endast laverade, med syftet att skapa mer liv och patina åt ytorna.
- Kyrkogården gränsar på södra sidan till ett forngravfält.
- Omgivande kyrkogårdsmur från 1950-talet är välgjord och tidstypisk med sina krön av röd kalksten.

Epitafier i Horn - Wittenbergska gravkoret
Digitalfoto Svensk Klimatstyrning AB

Källor och litteratur

Otryckta källor

Badelunda församlings arkiv (BF): Bygghandlingar från 1892 års arbeten, protokoll

Riksantikvarieämbetets antikvarisk-topografiska arkiv (ATA):

- Fotografier, skrivelser
- Ihrfors, Eric: Westmannia sacra, handskrift färdigställd 1899-1902, baserad på församlingsarkivens handlingar från äldsta tid fram till omkring 1900.

Riksarkivet (RA): Ritningar och skrivelser i Överintendentämbetets arkiv

Västerås kyrkliga samfällighets arkiv (VKS): offerter, bygghandlingar 1976-

Västerås stifts arkiv:

- Västerås domkapitel E IV b: 7; visitationsprotokoll 1850, inventering 1872

Västmanlands läns museums arkiv (VLM): Bygghandlingar, excerpter, fotografier, pressklipp, rapporter, tillstånd

Litteratur

Ahlberg, Hakon & Björklund, Stefan: Västmanlands kyrkor i ord och bild – Staffan Björklund 2000

Berggren, Bonzo: Badelunda kyrka Nr 22 Västerås stifts kyrkobeskrivningskommitté 1983

Boström, Erik: Medeltida kalkmålningar i Västmanlands län – en inventering /Västmanlands museums årsskrift nr 62 - Västerås 1984/

Elgh, Stefan: Badelunda kyrka – förundersökning

Västmanlands läns museum Rapport 1999: 1

Henning, Gunnar: Badelunda kyrka, artikel införd i Julbok för Västerås stift 1949, s 92-94

Olof Graus beskrivning öfver Västmanland, utgiven av Västmanlands allehandas redaktion - Västerås 1904

Västmanlands läns museum: Badelunda socken, kulturhistorisk byggnadsinventering 1980

Övriga uppgifter

Inventeringsperiod: 2004-09

Fältinventering: Rolf Hammarskiöld, Västerås stift

Kulturhistorisk karaktäristik och bedömning: Rolf Hammarskiöld, efter samråd med referensgrupp utsedd av Västerås stift

Rapportsammanställning: Rolf Hammarskiöld, Västerås stift

Färdigställd: 2005-05-19

Sammanställning av viktiga händelser för kyrkan, relaterade till källor

Årtal	Händelse	Kommentar	Upphovsman	Källa
1250-1300	Nybyggnad	Kyrkan uppfördes på en platå på en avsats av Badelundaåsen. Platsen har troligen varit kontinuerligt bebyggd från järnåldern fram till våra dagar. Till omfånget motsvarade kyrkobyggnaden dagens östra travé och koret som då var lägre och smalare. Från början fanns bara två fönster. Över det ursprungliga kyrkorummet var antagligen ett trätunnvalv, att döma av gamla murverks- och putsytor på kyrkvinden.		Berggren, s 2 Elgh, s 11 RAÄ: Datering av Ann-Catherine Bonnier, efter dokumentation
1300-t	Nybyggnad – sakristia	Sakristian tillbyggdes vid korets norra sida. Stort triumfkrucifix hängdes i triumfbågen mellan långhus och kor.		Ahlberg, s 23 Berggren, s 2
Tidigt 1400-t	Nybyggnad – vapenhus	Vapenhuset tillbyggdes mot söder, ursprungligen ornerat med tegelfriser.		Alberg, s 23 Berggren, s 2
1400-t	Ändring – ombyggnad	Kyrkorummets innertak i trä ersattes med det alltjämt befintliga stjärnvalvet, murat i tegel. Bakom långhusets nordöstra valvpelare målades ett invigningskors. Om kyrkorummet i övrigt blev bemålat har ej gått att belägga.		Ahlberg, s 24 Boström, s 27
1540-t	Arkitekturbunden utsmyckning – måleri, interiör	Vapenhusets alltjämt befintliga muralmålningar utfördes av Urian Olofsson från Östervåla.	Urian Olofsson	Ahlberg, s 24 Berggren, s 6
Mitten 1500-t	Fast inredning - bänkinredning	Efter reformationen försågs kyrkorummet med fast bänkinredning		Ahlberg, s 24
1600-t	Ändring – ombyggnad	Kyrkan var för trång och utmed kyrkorummets båda långsidor byggdes därför åhörarläktare		Ahlberg, s 23
1648	Nybyggnad – gravkor	Horn - Wittenbergs gravkor byggdes till på korets södra sida. Ursprungligen var gravkoret krönt med en hög och smäcker spira i trä.		Ahlberg, s 23 Teckning av Olof Grau
1650	Äldre kulturhistorisk inventering	Vid visitation nedtecknades att ytterväggarna var vitkalkade och de spånklädda yttertaken nyligen blivit tjärade, det norra fallet dessutom reparerat. I kyrkan fanns ännu bara två fönster. I kyrkorummet låg tegelgolvet. Sakristians valv hade rämnat och dess yttertak var delvis i dålig kondition. Klockstapeln behövde repareras. Runt kyrkogården fanns så kallade balkar av gråsten		VLM: Avskrift från Badelunda församlings kyrkobok (excerpt av antikvarie Sven T Kjellberg)
1652	Fast inredning - bänkinredning	Sakristian fick ny inredning		VLM: Kyrkans räkenskaper (Excerpter)
1654	Ändring – ombyggnad, interiör	Sakristian reparerades; Nytt stengolv lades, valv och väggar rappades.		VLM: Kyrkans räkenskaper (Excerpter)

Årtal	Händelse	Kommentar	Upphovsman	Källa
1654-55	Fast inredning – predikstol	Kyrkans alltjämt befintliga predikstol tillverkades av Israel Snickare i Västerås. Han gjorde även trappa till predikstolen och en kyrkoherdestol.	Israel Snickare	Berggren, s 10 VLM: Kyrkans räkenskaper (Excerpter)
1656		Klocka göts om av mästare Jöran Patansson i Stockholm	Jöran Patansson	Ahlberg, s 24
1658-59	Ändring – ombyggnad	Genom utbyggnad förlängdes kyrkan 10 meter mot väster. Utbyggnadens väggar och valv blev helt murade i tegel.		Ahlberg, s 23 Berggren, s 3
1670	Fast inredning – predikstol, ljudtak	Ett ljudtak tillkom över predikstolen, på initiativ av teologie lektor Jonas Holstadius.		Berggren, s 12 Inskription
1672	Vård/underhåll - målningsarbete	Korets och vapenhusets valv och väggar avfärgades Predikstolens ljudtak målades.	Israel Morman (ljudtaket)	VLM: Kyrkans räkenskaper (Excerpter)
1676		Klockstapeln reparerades efter blixtnedslag. Därefter blev den spånslagen och tjärad på nytt.		ATA: Ihrfors, s 593-594
1702		Altarskulpturer av trä med vitmålad kridering anskaffades.	Hovbildhuggare Caspar Schröder (?)	Berggren, s 8
1754	Ändring – ombyggnad, fönster	Korfönstret mot öster togs upp, östra fönstret i långhusets södra sida togs upp (mitt emot predikstolen) och befintliga två förstörades. Murverken under kyrkans alla fönster lagades.		VLM: Kyrkans räkenskaper (excerpter)
1759		Klockstapeln var svårt förfallen och på allmän sockenstämma fattades därför beslut om att ersätta den med ett klocktorn, sammanbyggt med kyrkan (beslutet verkställdes inte, istället blev klockstapeln senare reparerad).		ATA: Ihrfors, s 602
1760	Vård/underhåll - målningsarbete	Både ytter- och innerväggarna avfärgades med Gotlandskalk av mästare Schönfeldt från Västerås. Kyrkorummets bänkinredning förnyades.	Mästare Schönfeldt	VLM: Kyrkans räkenskaper (Excerpter)
1769		Gravkoret hade förfallit. Eftersom dess takfot översteg det angränsande korets innebar förfallet att även kyrkan i övrigt hotades. Dessutom var gravkorets dåvarande takryttare instabil och riskerade att falla vid storm		ATA: Ihrfors, s 603-604
1770	Fast inredning – altarpopsats	Altardekorationer utfördes av hovmålare Lars Bolander.	Lars Bolander	Berggren, s 4
1774		Återigen (liksom 1769) konstaterades att gravkoret var förfallet och även orsakade skador på kyrkan. Överhuvudtaget förelåg stora reparationsbehov.		ATA: Ihrfors, s 605
1775	Vård/underhåll Rivning	Kyrkan genomgick större reparation, antagligen även klockstapeln. Gravkorets takfot sänktes, takryttaren borttogs och ersattes med nuvarande sadeltak.		ATA: Ihrfors, s 1946-47 Ahlberg, s 22
1793	Vård/underhåll	Fönstren reparerades.		VLM: Kyrkans räkenskaper (Excerpter)
1805	Vård/underhåll – interiör	Läktaren byggdes om, då nytt 8-stämmigt orgelverk installerades.		VS: E IV b; 7, inventering 1872

Årtal	Händelse	Kommentar	Upphovsman	Källa
1840-t		Kyrkan genomgick stor in- och utvändig reparation		VS: E IV b; 7, visitation 1850
1860		Orgelverket reparerades.		VS: E IV b; 7, inventering 1872
1872		Vid inventering 1872 konstaterades att kyrkogården var otillräcklig och att beslut om utvidgning mot norr var fattat.		VS: E IV b; 7, inventering 1872
1892	Ändring – ombyggnad, exteriör Ändring – ombyggnad, interiör Fast inredning – bänkinredning	Kyrkan genomgick såväl yttre som inre omgestaltning; <ul style="list-style-type: none"> • Samtliga fönsteröppningar förstörades och försågs med järnbågar med klarglas. • Västra portalen förstörades. • Fasaderna lagades och avfärgades. Ny sockel av cementbruk anbringades. • I korfönstret sattes färgat glas från Neumann och Vogel i Stockholm. • Omfattningen kring västra ingången ändrades/försköts. • Ytterväggarna lagades kring fönsteröppningarna och omputsades. Yttertakets spåntäckning ersattes med korrugerad plåt. • Kyrkorummets väggar skrapades och vattrevs. • Triumfbågens valv höjdes och stabiliserades med dragjärn. Triumfkrucifixet nedtogs. • Korets valv höjdes till nuvarande storlek • I mittgångarna lades nytt svart-vitt mosaikgolv (klinker). • Väggar och valv målades med kalkfärg bruten i rosa nyans, samt enkla dekorationer i valvet. De nedersta väggfälten (1½ m) målades oljefärg. • Ny öppen bänkinredning insattes, liksom orgelläktare, altare och altarskrank • Predikstolens ljudtak ansågs oanvändbart och nedtogs därför 	Arkitekt C G Ekholm Byggmästare Knut Hauffman, Stockholm Stockholms glasmästeri Neumann & Vogel	BF: Kontrakt 30/6 1892, protokoll från möte 7/10 1892 & avsyning 22/10 1892 RA: Ritningar VLT 1924-11-25 VLM: Dokumentation 2003
1912	Arkitekturbunden utsmyckning	I vapenhuset upptäcktes muralmålningar under senare gjorda vita kalkavfärgningar.		ATA: Meddelande
1925	Vård/underhåll – målningsarbete, interiör	Kyrkorummets valv och väggar avfärgades		ATA & VLM: Notering av arkitekt Årland Noréen
1928-29		Triumfkrucifixet hängdes åter upp i triumfbågen mellan långhus och kor.		Henning, s 93
1953	Vård/underhåll	Underhållet av Horn-Wittenbergska gravkoret var eftersatt		VLT 1953-08-22
1956	Ändring - ombyggnad	Vid stor upprustning av Horn-Wittenberska gravkoret sänktes golvet nere i gravvalvet så att alla kistor kunde inrymmas där.	Arkitekt Årland Noréen	VLT 1956-07-26

Årtal	Händelse	Kommentar	Upphovsman	Källa
1959-60	Ändring - ombyggnad	<p>Stor upprustning efter handlingar av Ärland Noréen, senare Per Bohlin.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ytterväggarna blev helt renknackade från yttre puts, nyputsades med cementstyvt bruk (hårt som betong) och KC-avfärgades i gråvit nyans. • Fönsteröppningarna krymptes och 1892 års järnfönster med färgat glas ersattes med nuvarande fönstersnickerier. Rutorna är av nyantikglas, blyinfattat. • Yttertakets korrugerade plåt ersattes med falsad kopparplåt. • I kyrkorummet utbyttes 1892 års öppna bänkinredning mot den nuvarande slutna. • Altare och orgelläktare ombyggdes till nuvarande utseende. • Predikstolen återfick sitt ljudtak, något omkonstruerat. • Mittgångarnas klinkergolv revs ut och istället lades slipad kalksten på ett nytt undergolv av betong. Även i kor och gravkor lades nya kalkstensgolv. • Valv och väggar ströks med kalkfärg i bruten vit nyans. • I vapenhuset frilades/restauserades målningar från 1540-talet och äldre fragment. • Dåvarande kaminer ersattes med direkt elvärme. Hela elsystemet förnyades. 	<p>Arkitekt Ärland Noréen, senare arkitekt Per Bohlin (stadsarkitekt i Västerås)</p> <p>Konseravator Nils Källe</p>	<p>ATA & VLM: Bygghandlingar fotografier VLT 1960-05-12</p>
1960		Sidokapell iordningställdes i gravkoret.		Ahlberg, s 24
1972	Rivning	Kyrkstallarna norr om kyrkan revs för anläggande av ny parkeringsplats.		VLT 1972-04-07
1976	Vård/underhåll – exteriör	Klockstapeln ströks med ugnspränd stubbtjära	Takbehandlingar, Eskilstuna	VKS: Faktura
1978		Ny 13-stämmig orgel togs i bruk	Orgelbyggare Olof Hammarberg	VLT 1978-09-05
1980		Valven isolerades med rockwoolskivor 1303 / 9,5 cm		VKS: Faktura 1980-04-24
1981	Vård/underhåll – exteriör	Klockstapeln ströks med ugnspränd stubbtjära	Takbehandlingar, Eskilstuna	VKS: Faktura
1989	Vård/underhåll – exteriör	Klockstapeln tjärströks med dalbränd tjära	Takbeläggningar, Eskilstuna	VKS: Faktura 1989-07-28
1996		Ny ytterdörr till vapenhuset insattes		VLM: Dnr 95: 394-316

Årtal	Händelse	Kommentar	Upphovsman	Källa
1998	Ändring – restaurering, exteriör Teknisk installation	Fasaderna lagades och avfärgades med KC-färg i mer gulaktig nyans än tidigare. Vid renoveringen avlägsnas tidigare befintlig färg genom sandblästring. Därpå kunde befintlig puts avfärgas direkt. Fönstren renoverades, målades i mer grå nyans. Kyrkans inomhusklimat reglerades genom införande av intermitterent uppvärmning. Kyrkans elsystem förnyades. Befintliga radiatorer från 1959 ersattes med fläktelement och i fönsterbänkarna placerades små radiatorer	Fasader: Bo Göransson Värme: Elprojekt i Västra Aros AB Entreprenör: Köpsells murnings AB	VLM: Rapport 1998-09-18 VKS: Beställning, fakturor
2003	Ändring – restaurering, interiör	Invändig renovering; Valv och väggar rengjordes, retuscherades och fixerades med kalkvatten. Bänkkvarteren ommålades med linoljefärg i likadana nyanser som förut. WC norr om vapenhuset handikappanpassades, varvid dörren breddades. Styrutrustningen för kyrkans värmesystem uppdaterades.	Program: Bo Göransson Entreprenör: Gabor Pasztor	VLM: Kulturmiljöavd Rapport B1, 2003